

Disconnected / Reconnected (#2)

Editie Maastricht: 15 september t/m 10 december 2022

©Jonathan Wanders, 15 september 2022

Met het project *Disconnected / Reconnected* wil kunstenaar Jonathan Wanders mensen prikkelen en uitdagen. Aanleiding geven tot gedachten en conversaties. Het is een oproep tot een open dialoog, waarbij de thema's vrijheid en verbondenheid centraal staan, worden verkend en bevraagd. *Disconnected / Reconnected* doet dit door de confrontatie op te zoeken met onze collectieve recente geschiedenis en te laten zien hoe die verbonden is met onze situatie vandaag, als startpunt voor het voeren van een dialoog. Op bijzondere wijze worden iconische gebeurtenissen in een lokale setting beleefbaar en wordt een ander perspectief geboden aan een breed publiek.

Vrijheid

Het besef dat vrede en vrijheid niet vanzelfsprekend zijn, wordt met dit project doorgegeven aan huidige en toekomstige generaties op een vernieuwende, prikkelende en uitdagende manier. Onze vrijheid om te gaan en te staan waar we willen werd tijdens de coronacrisis fors ingeperkt. Aansluitend begon in februari 2022 de oorlog in Oekraïne door een grootschalige Russische invasie. De beelden van de kunstinstallatie herinneren ons aan deze en andere schokkende gebeurtenissen die van invloed waren en nog altijd zijn op onze vrijheden. Ze prikkelen het bewustzijn dat de wereld niet ophoudt bij de grenzen van het eigen leef- en woongebied. Het proces van ontkoppelen naar (opnieuw) koppelen, van *disconnected* naar *reconnected*.

De beelden zelf zijn niet schokkend, eerder vredig. Maar het gaat daarbij wel om een onheilspellende vrede. Maastricht leeft sinds de bevrijding op 14 september 1944 in vrijheid, maar wat is de betekenis van vrijheid of vrede in een geglobaliseerde wereld als aanslagen, conflicten, oorlogen en mensenrechtenschendingen blijven plaatsvinden en het aantal vluchtelingen blijft toenemen? Wat is onze verantwoordelijkheid als bevrijde mensen?

Tweede editie: 15 september t/m 10 december 2022

De tweede editie vindt, na de landschappelijke context van Reijmerstok tijdens de eerste editie, plaats in de stedelijke omgeving van Maastricht. De installatie is van 15 september t/m 10 december 2022 te zien aan de passage op het Petrus Regoutplein, tussen het iconische Eiffelgebouw (Sphinxgebouw) en het Sphinx parkeerterrein aan de Frontensingel. Het Sphinxkwartier is het nieuwe culturele en creatieve hart van de stad. 15 september is de Internationale Dag van de Democratie (International Day of Democracy) en een dag na de bevrijding Maastricht in 1944. 10 december is Dag van de Mensenrechten (Human Rights Day).

De installatie bij het Sphinxkwartier in Maastricht bestaat uit zes beelden van iconische gebeurtenissen geplaatst in de lokale setting van Maastricht en regio. De beelden zijn samengesteld uit foto's, gemaakt met een smartphone in de gemeenten Maastricht, Gulpen-Wittem en Eijsden-Margraten, in combinatie met censurerende kleurvlakken waardoor een sterk geabstraheerde vertaling ontstaat van de gebeurtenissen.

Van links naar rechts zijn de volgende beelden te zien:

- Theo van Gogh, 2004. Charlie Hebdo, 2015 / Grote Staat, Maastricht
- MH17, 2014 / Akker, Wittem
- Alan Kurdi, 2015 / Dagstrand, Oost-Maarland
- Brussel, 2016 / Treinstation, Eijsden
- George Floyd, 2020 / Boschstraat, Maastricht
- Capitoolbestorming, 2021 / Stadhuis, Maastricht

De beelden verwijzen naar tragische gebeurtenissen, maar toch is Jonathan optimistisch en ziet hij de toekomst positief. “Het verleden maakt wie we zijn, maar de toekomst bepaalt wat we doen en worden. Wij kunnen zelf beslissen wat we meenemen naar de toekomst. Als samenleving hebben we zo langzamerhand alle middelen tot onze beschikking, nu is het zaak ze op de juiste manier in te zetten. Dat betekent ook dat we de confrontatie en verbindingen moeten opzoeken, als startpunt voor het voeren van een dialoog.”

Beeldcultuur en de rol van de smartphone

De mens ziet vandaag op één dag waarschijnlijk meer beelden dan iemand 100 jaar geleden in zijn of haar hele leven. Wat doet dit met ons? Het lijkt alsof we onverschillig en zelfs immuun worden voor al het ellendige nieuws en de bijbehorende beelden waarmee we telkens geconfronteerd worden.

De foto's van de installatie zijn met een smartphone gemaakt in de vorm van snapshots zoals die tegenwoordig overal worden gepost op sociale media. Deze vorm zorgt voor meer betrokkenheid van de toeschouwers dan het gebruik van professionele foto's. Iedereen kan de foto immers zelf gemaakt hebben. Sinds de introductie van de smartphone is iedereen een potentiële fotograaf en verslaggever.

Ons leven is tegenwoordig onlosmakelijk verbonden met de smartphone. We volgen er de wereld mee en leggen ons leven er mee vast. Soms lijkt dit een verslaving, iets negatiefs, ook in relatie tot privacy. Voor talloze vluchtelingen is de smartphone echter ontzettend waardevol en onmisbaar als communicatiemiddel met hun familie of voor het bepalen van een veilige route. Velen hebben hun leven te danken aan hun smartphone.

De installatie stimuleert bezoekers om de getoonde locaties zelf te bezoeken en de gebeurtenissen op te zoeken met hun smartphone. De smartphone als hulpmiddel bij het proces van ontkoppelen naar (opnieuw) koppelen.

Proces

Disconnected / Reconnected maakt, net als vele andere projecten van Jonathan, deel uit van een continu proces. Net zoals het leven een proces is: een vloeiende beweging met losse en vaste verbanden. Disconnected / Reconnected is een vervolg op projecten van Jonathan zoals: Vluchtelingen (#1), Remembrance Road (#3), Memorial Wall (#2) en I can't breathe .

Exclusieve foto's te koop in gelimiteerde oplage

Van elk van de acht beelden (uit beide edities) van Disconnected / Reconnected worden exclusieve foto's aangeboden op grootformaat fotopapier, in een gelimiteerde oplage van 25 stuks.

Een exclusieve fotografie art print kost €100,- (ex. verzendkosten) en is:

- + Gedrukt in een gelimiteerde oplage van 25 stuks per beeld.
- + Op grootformaat van 40 x 30 cm.
- + Gedrukt op speciaal fotopapier met matte afwerking: Ilford Studio Matt 235 gsm.
- + Gesigneerd aan de achterzijde.

Extra inbegrepen:

- + Een echtheidscertificaat.
- + Een print van de uitgebreide toelichting.
- + De foto wordt geleverd in een stevige envelop.

Geïnteresseerd? Vragen? Stuur een mail naar info@jonathanwanders.com.

Titel: *Disconnected / Reconnected (#2)*

Locatie: Petrus Regoutplein, Sphinxkwartier, Maastricht (NL). De installatie is geplaatst aan de passage op het Petrus Regoutplein, tussen Sphinxgebouw (Eiffelgebouw) en het Sphinx parkeerterrein aan de Frontensingel. Adres: Petrus Regoutplein, Maastricht. De installatie is 24/7 openbaar toegankelijk.

Proces: November 2020 t/m september 2022.

Periode installatie: 15 september t/m 10 december 2022.

Materiaal installatie: 7 dibond borden met full colour opdruk en mat beschermlaminaat. 7 metalen frames met aluminium-look coating.

Afmetingen installatie: De totale installatie bestaat uit 6 beeldborden en 1 infobord. Elk bord is 1,2 m breed x 0,9 m hoog x 4 mm dik, geklemd in een metalen frame. Onderkant borden: 1,1 m boven maaiveld, bovenkant borden: 2 m. Maat palen metalen frames: 50 x 50 mm. Totale breedte van de installatie: 70 m.

Initiatief: Jonathan Wanders.

Financiering en donateurs (editie 1 en 2): Provincie Limburg, Stichting Brand Cultuurfonds Limburg, Prins Bernhard Cultuurfonds Limburg, Gemeente Maastricht, Stichting Kanunnik Salden/Nieuwenhof, Elisabeth Strouven Fonds, Gemeente Gulpen-Wittem, Stichting Art Buro Limburg, Stichting Edmond Hustinx, Coöperatiefonds Rabobank Zuid-Limburg Oost, HeusschenCopier Landschapskracht, Stichting Fonds voor Sociale Instellingen, carlabloemen.nu en alle donateurs van Voordekunst.

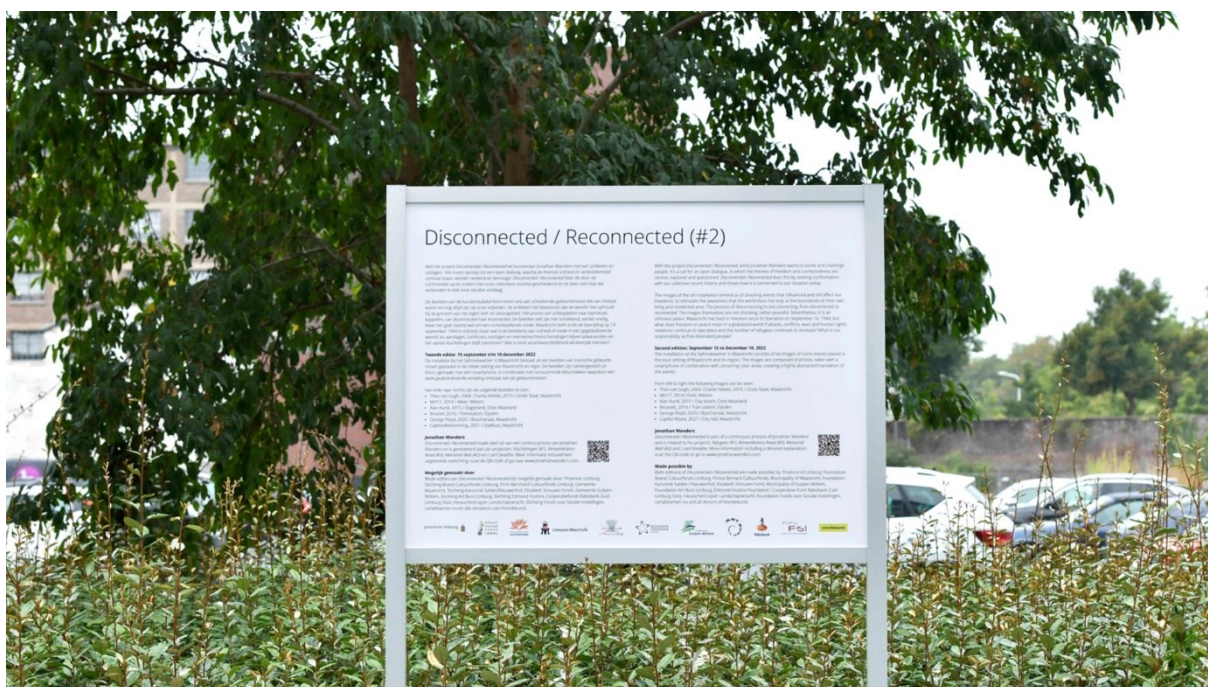
Foto's: Ralph Sluysmans.

© Jonathan Wanders

Installatie Maastricht: 15 september t/m 10 december 2022

De zes beeldborden van de installatie Disconnected / Reconnected (#2) zoals te zien in Maastricht in de periode van 15 september t/m 10 december 2022.

Het infobord van de installatie Disconnected / Reconnected (#2) zoals te zien in Maastricht in de periode van 15 september t/m 10 december 2022.

Algemene toelichting beelden installatie

Op de volgende pagina's wordt elk beeld toegelicht.

Alle beelden verwijzen naar tragische, iconische gebeurtenissen uit onze recente geschiedenis. Om de onaangename ervaring voor de toeschouwer te versterken, zonder daadwerkelijk macabere details te tonen, heeft Jonathan Wanders de foto's een desolaat, klinisch en unheimisch gevoel meegegeven. Op geen enkel beeld zijn mensen of menselijke activiteiten waar te nemen. Niet in een normaliter drukke winkelstraat of een stadsplein in Maastricht, niet aan het strand. De beelden tonen overwegend grauwe, weinig heldere tinten met bewolking. Hierdoor ontstaat er ook een scherp contrast met de heldere kleurvlakken. Deze kleurvlakken zijn dusdanig gepositioneerd dat ze de symmetrisch gefotografeerde beelden uit balans brengen. Tussen de censurerende kleurvlakken en de toeschouwer, de potentiële fotograaf, ontstaat een spanningsveld tussen afstand en nabijheid, aantrekken en afstoten. Op een zodanige afstand dat je het 'slachtoffer' goed genoeg kunt zien uit een gevoel van nieuwsgierigheid. Maar dan wel op een veilige afstand, zonder betrokken te raken.

Theo van Gogh, 2004. Charlie Hebdo, 2015 / Grote Staat, Maastricht

Dit beeld refereert aan twee tragische, iconische gebeurtenissen waar de vrijheid van meningsuiting centraal staat: de moord op Theo van Gogh op 2 november 2004 en de aanslag op Charlie Hebdo op 7 januari 2015. Aanslagen die (deels) op straat hebben plaatsgevonden. Het blauwe kleurvlak verwijst naar de Franse agent die in koelen bloede op straat werd doodgeschoten. De gruwelijke beelden hiervan hebben bij Jonathan een onuitwisbare indruk achtergelaten. Zowel de eerste foto van de vermoorde Theo van Gogh, als de video van de doodgeschoten agent werden gemaakt met mobiele telefoons.

De foto is gemaakt in een van de bekendste winkelstraten van Nederland: Grote Staat, Maastricht. Een drukke winkelstraat waar mensen komen om te consumeren, ontspannen, ontzorgen en het onderhouden van sociale contacten. Het koppelen van de tragische gebeurtenissen aan een dergelijke openbare plek laat een realiteit zien waaraan we tijdens het winkelen juist willen ontsnappen. Het unheimische gevoel wordt versterkt door de afwezigheid van mensen op een normaliter drukke plek, de auto op de achtergrond en de grauwe kleuren.

Het Dinghuis (met torentje) voegt een extra laag toe aan het beeld. Dit was een middeleeuws gerechtsgebouw. In de kelders, en later ook elders in het gebouw, bevonden zich gevangencellen.

Dat de foto is gemaakt tijdens de Covid-19 periode is af te leiden uit de witte vlaggen (met regenboog) en de witte streep op straat. Een periode waarin wij weer hebben ervaren dat vrijheid niet vanzelfsprekend is.

MH17, 2014 / Akker, Wittem

Een akker in Wittem met op de achtergrond de markante rij Italiaanse populieren op de grens met Eys. Deze bomen geven het landschap zijn bijzondere Toscaanse uitstraling. Een terugkerend beeld in vele toeristische uitingen ter promotie van deze streek. Een bekende toeristische regio waar men komt om te ontspannen en genieten van een zorgeloze vakantie.

Vakantievlucht MH17 was op weg van Schiphol naar Kuala Lumpur toen de Boeing 777 op 17 juli 2014 boven het oorlogsgebied van Oost-Oekraïne werd neergehaald door een raket. Alle 298 inzittenden komen om het leven, waaronder 196 Nederlanders. Foto's van de gevolgen van deze ramp tonen wrakstukken, slachtoffers en hun bezittingen verspreid over een soortgelijk landschap als in Zuid-Limburg.

De kleurvlakken staan symbool voor de slachtoffers van de MH17. De rode en blauwe kleur verwijzen naar de kleuren van Malaysia Airlines, die te zien waren op de wrakstukken, en de vlag van Rusland.

Op 25 november 1944 stortte vlakbij deze plek, achter Klooster Wittem, de 20-jarige Amerikaanse piloot James W. Jeter neer met zijn vliegtuig. Hij kwam hierbij om het leven omdat zijn parachute niet openging. Jeter begeleidde bommenwerpers die olie-installaties in Duitsland zouden aanvallen. Op 13 september 2020 werd er een oorlogsmonument voor hem onthuld bij de kruising van Wittem, tegenover het tankstation.

Alan Kurdi, 2015 / Dagstrand, Oost-Maarland

Dit beeld refereert aan de dood van het Syrische jongetje Alan Kurdi. Op 2 september 2015 spoelde hij dood aan op het Turkse strand. Verdronken in een poging weg te vluchten, op zoek naar veiligheid en een beter leven in Europa. Een droom die eindigde in een nachtmerrie. Het hele gezin was omgekomen. Alleen de vader heeft het overleefd.

Deze gebeurtenis heeft Jonathan het meest geraakt. Kinderen staan voor onschuld, voor de toekomst. Zelf heeft hij een jong zoontje.

De rechthoek verwijst naar het rode T-shirtje dat Alan droeg. De foto is genomen bij het dagstrand van Oost-Maarland. Een plek voor recreatie en ontspanning. Op slechts 1 kilometer van deze plek zijn er zowel in april als in augustus 2019 tientallen vluchtelingen uit een vrachtwagen gesprongen op de A2, bij Gronsveld en Eijsden. Een aantal vluchtelingen werd aangehouden, een aantal bleef spoorloos. Er waren ook minderjarigen bij.

Meer info en berichten in relatie tot bovenstaande thematiek en context (regio Maastricht):

- https://www.limburger.nl/cnt/dmf20190411_00100806/calais-bij-gronsveld
- https://www.limburger.nl/cnt/dmf20190807_00117604/zeker-niet-de-eerste-verstekelingen-die-in-limburg-uit-een-truck-klimmen
- *Verstekelingen springen uit vrachtwagen op parkeerplaats A2 (28 oktober 2020):* https://www.limburger.nl/cnt/dmf20201028_94493480 + <https://www.burgernet.nl/burgernet/3178643>
- *Arabisch jongetje (10) duikt zonder familie op bij tankstation: 'Alleen uit Syrië gekomen' (28 oktober 2020):* https://www.limburger.nl/cnt/dmf20201028_94919058
- *Reconstructie: migrant Tran Ngoc Hieu stikte in koeltruck des doods nadat hij uit opvang Cadier en Keer was weggelopen (18 oktober 2020):* https://www.limburger.nl/cnt/dmf20201018_92739693

Brussel, 2016 / Treinstation, Eijsden

Het treinstation in Eijsden. Van hieruit ben je binnen 1,5 uur met de trein in Brussel. Op 22 maart 2016 vonden de aanslagen in de Brusselse metro (Maalbeek) en op vliegveld Zaventem plaats. Tientallen doden en vele gewonden waren het gevolg. Dit beeld verwijst naar misschien wel de bekendste foto van de aanslagen in Brussel: de twee gewonde vrouwen die vlak na de explosies op een bankje zitten op de luchthaven van Zaventem. Een foto gemaakt door de Georgische journaliste Ketevan Kardava, met haar mobieltje.

De kleuren, wit en rood, zijn gekozen vanwege de symbolische betekenis, de contrastwerking en omdat ze al deel uitmaakten van het kleurenpalet van de beeldenreeks. De kleur wit staat voor onschuld en vrede. Rood staat voor bloed, leven en oorlog. De kleuren contrasteren mooi met de achtergrond en met elkaar.

In de vroege morgen van 10 november 1918 was het station in Eijsden even wereldnieuws dankzij de vluchtende Duitse keizer Wilhelm II. De keizer had asiel aangevraagd in het neutrale Nederland en moest tot de ochtend van 12 november wachten op het station van Eijsden voordat hij het bericht ontving dat zijn asielaanvraag was goedgekeurd. Inmiddels was op 11 november 1918 de wapenstilstand getekend. Het einde van de Eerste Wereldoorlog.

George Floyd, 2020 / Boschstraat, Maastricht

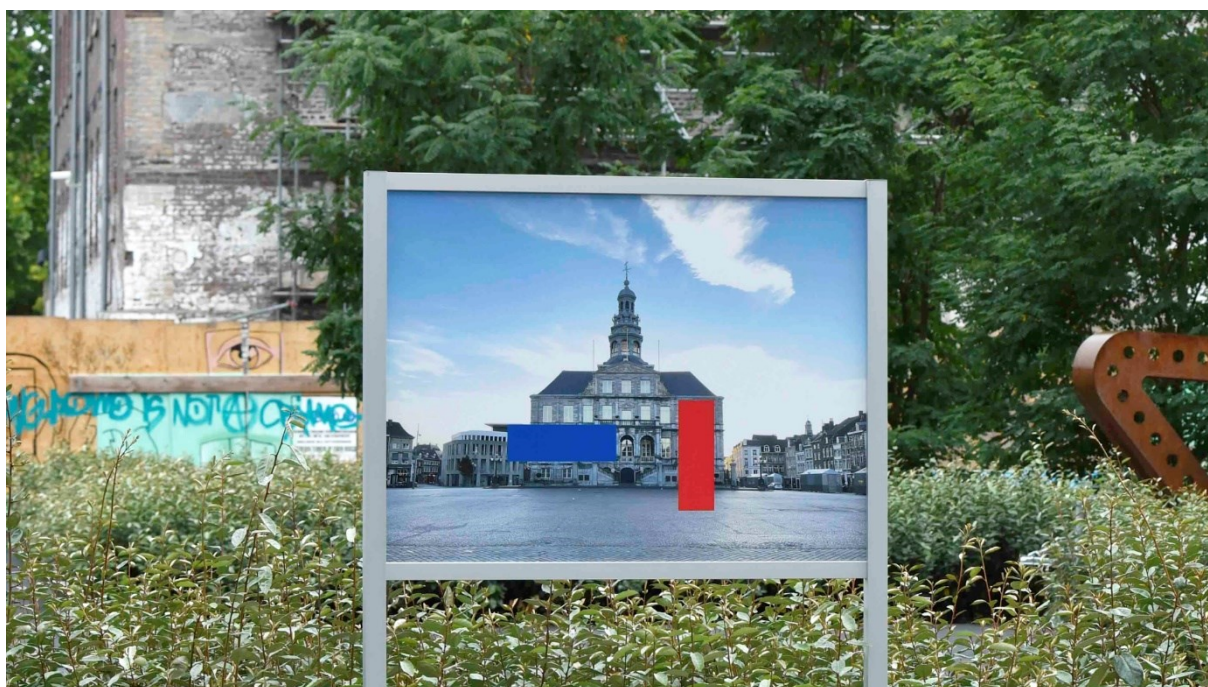
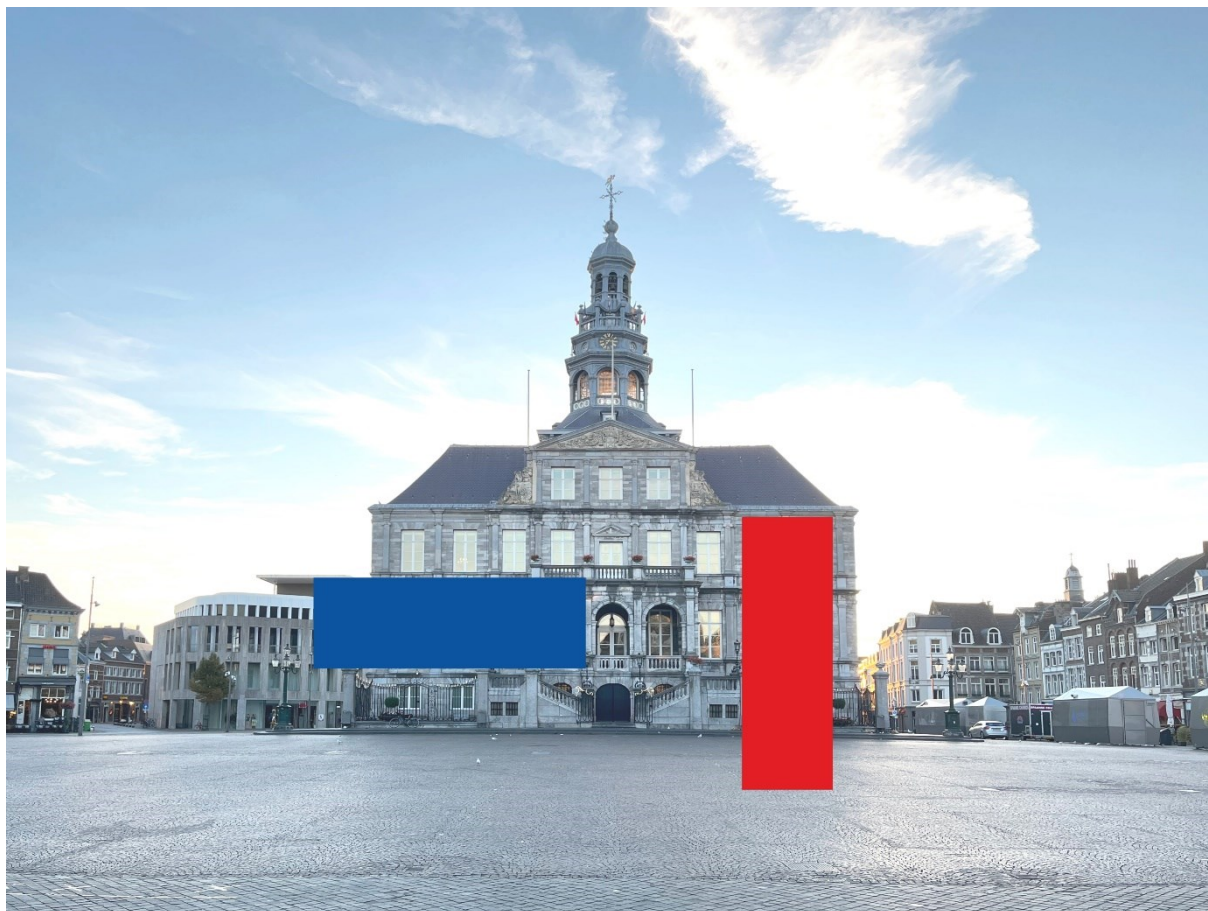

Voor de tweede editie van Disconnected / Reconnected zijn de twee beeldborden 'Twin Towers, 2001 / -----, -----' en 'Christchurch. Sri Lanka, 2019 / Sint Servaasbasiliek, Maastricht' vervangen door 2 nieuwe beeldborden met een meer recente en relevante thematiek: 'George Floyd, 2020 / Boschstraat, Maastricht' en 'Capitoolbestorming, 2021 / Stadhuis, Maastricht'.

Het beeldbord 'George Floyd, 2020 / Boschstraat, Maastricht' verwijst naar de moord op George Floyd op 25 mei 2020 in Minneapolis. De 46-jarige Floyd, een Afro-Amerikaanse man, stierf nadat politieagent Derek Chauvin met zijn knie meer dan acht minuten op Floyds nek drukte, terwijl deze geboeid met zijn buik op straat lag. Naar aanleiding van deze tragische gebeurtenis - wat wereldnieuws werd - groeide de aanhang van Black Lives Matter internationaal sterk, kreeg deze beweging wereldwijde aandacht en vonden vele protesten plaats tegen racisme. Ook in Nederland en Maastricht.

Gezien de gebeurtenis, de context en de thema's racisme, gelijkwaardigheid en diversiteit die centraal staan bij dit beeld is er gekozen voor de kleuren wit en zwart. De winkel op de achtergrond, AfroShop Giselle Wato, voegt een extra laag toe aan het beeld. De locatie is vlakbij de plek van de installatie op het Petrus Regoutplein.

Capitoolbestorming, 2021 / Stadhuis, Maastricht

Het beeldbord 'Capitoolbestorming, 2021 / Stadhuis, Maastricht' verwijst naar de bestorming van het Capitool in de Amerikaanse hoofdstad Washington D.C., door fervente aanhangers van de Republikeinse Amerikaanse president, Donald Trump, op 6 januari 2021. Trump en zijn medewerkers hebben veel Amerikanen ervan overtuigd dat de verkiezingsoverwinning van zijn Democratische rivaal, Joe Biden, is gestolen. Het leidde tot een ongekende aanval op de Amerikaanse democratie.

Deze gebeurtenis maakte nog maar eens duidelijk - wat ook tijdens de coronacrisis is blootgelegd - hoe kwetsbaar en gepolariseerd de wereld momenteel is. Een verdeelde maatschappij waar geen sprake meer lijkt te zijn van een eenheid. Het hart van de democratie werd aangevallen door mensen die overtuigd zijn van andere feiten en er een andere waarheid op nahouden. Dit uitte zich in verbaal, maar ook fysiek en zelfs dodelijk geweld. Iets vergelijkbaars, maar op kleinere schaal, vond in februari 2022 plaats bij de GGD in Heerlen toen actievoerders medewerkers van een GGD-priklocatie in Heerlen beschuldigden van genocide.

Het rode en blauwe kleurvlak staan symbool voor de Republikeinen en Democraten en verwijzen tevens naar de vlaggen van Amerika en Nederland. Het stadhuis is op loopafstand van de plek van de installatie op het Petrus Regoutplein.

Het artikel 'Actievoerders beschuldigen GGD-medewerkers in Heerlen van genocide en delen klappen uit' is hier te lezen: https://www.limburger.nl/cnt/dmf20220210_95485295